ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОЕЛЕКТРОТЕХНИКА
4400 гр. Пазарджик, бул. "Цар Освободител" № 105
e-mail: info-1302769@edu.mon.bg, www.pgmetpz.com

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР: ……
Цонка Симеонова

ПРАВИЛНИК
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОЕЛЕКТРОТЕХНИКА, ГР. ПАЗАРДЖИК

ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Настоящият правилник е създаден на основание чл.127 чл. 275 от Кодекса на труда и Наредба № 7 от 23 септември 1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване и утвърден със Заповед № МТ-1757/14.09.2026 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

РАЗДЕЛ II. ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

РАЗДЕЛ III. УЧЕНИЦИ - ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ЗАБРАНИ И ПРАВА

РАЗДЕЛ IV. ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ, ЛАБОРАТОРИИ И ФИЗКУЛТУРНИЯ САЛОН

РАЗДЕЛ V. САНИТАРНО - ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

РАЗДЕЛ VI. ПРОТИВОПОЖАРНА И АВАРИЙНА БЕЗОПАСНОСТ

РАЗДЕЛ VII. ИНСТРУКЦИИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ РАБОТА И ОБУЧЕНИЕ

РАЗДЕЛ I – ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящият правилник определя основните изисквания за безопасни условия, които трябва да се осигуряват и спазват в ПГМЕТ, гр. Пазарджик. По смисъла на термина „безопасни условия на обучение, възпитание и труд“ се включват хигиенно-санитарните условия, противопожарната и аварийната безопасност.
Чл. 2. Правилникът се отнася за всички участници в учебно-възпитателния процес, спортна и екскурзионна дейност (ученици, педагогически и непедагогически персонал), както и за гражданите, които по различни поводи се намират на територията на ПГМЕТ, гр. Пазарджик.
Чл. 3. Правилникът определя правата и задълженията за осигуряване и контролиране на безопасните условия на обучение, възпитание и труд в ПГМЕТ гр. Пазарджик, на всички лица, посочени в чл. 2.
Чл. 4. Освен изискванията на този правилник трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и фирмени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на извършваната дейност.
Чл. 5. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, технически средства, материали и вещества и при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България чрез гласуване на педагогически съвет.
Чл. 6. Контролът по изпълнение на Правилника се осъществява от директор, заместник-директори и педагогически специалисти.
Чл. 7. Неспазването на Правилника от:
(1) педагогическия и непедагогическия персонал в училището се счита за нарушение на трудовата дисциплина;
(2) учениците - за нарушение на Правилника за дейността на училището;
(3) гражданите - за нарушение на вътрешноучилищните разпоредби и документи.
Чл. 8. Неизпълнението се санкционира по реда възприет в съответните документи - административен, дисциплинарен, съдебен, в зависимост от степента на нарушението и произтичащите от него предполагаема или реална опасност за здравето и живота на участниците в училищния живот.
Чл. 9. С настоящия правилник са запознати всички работещи в ПГМЕТ, гр. Пазарджик на Общо събрание на колектива.

РАЗДЕЛ II – ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

Чл. 10. Задълженията, отговорностите и правата по този правилник се вписват в длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват учебните и трудови процеси.
Чл. 11. Задължения, отговорности и права на Директора:
(1) Утвърждава Правилник за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в ПГМЕТ, гр. Пазарджик в началото на учебната година.

(2) Определя длъжностно лице за осъществяване на координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд в ПГМЕТ, гр. Пазарджик.
(3) Определя комисии за проверка безопасността на всички уреди, спортни съоръжения и спортни площадки;
(4) Взаимодейства и координира с регионални, общински ведомства и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд.
(5) Подава годишна декларация в териториалната дирекция „Инспекция по труда“, съгласно изискванията в Наредба № 3 от 23 февруари 2010 г. за формата, съдържанието, реда и начина за подаване и съхраняване на декларацията по чл. 15, ал. 1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд.
(6) Организира учредяването и осигурява обучение на Комитет по условия на труд (КУТ), която да организира дейността и приведе условията на труд в съответствие с изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд.
(7) Като работодател спазва изискванията на наредбата за работното време, почивките и отпуските.
(8) Незабавно уведомява Началника на РУО-Пазарджик, МВР и прокуратурата в случаите на тежки злополуки и аварии на територията на ПГМЕТ, гр. Пазарджик.
(9) Осигурява необходимите средства за обезопасяване и подобряване условията на труд и санитарно-хигиенните условия в ПГМЕТ, гр. Пазарджик.
(10) Осигурява провеждането на различни видове здравни мероприятия и медицински прегледи на учениците и персонала, съвместно с медицинското лице обслужващо училището и наетата служба по трудова медицина.
(11) Осигурява спазването на изискванията на Правилника за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в ПГМЕТ, гр. Пазарджик и в неучебно време - при провеждането на курсове, избори, празненства и други мероприятия на територията на училището.
(12) Осигурява безопасни условия на труд при сключване на договори с други организации за самостоятелно или съвместно изпълнение на ремонтни, строително-монтажни, товаро-разтоварни и транспортни дейности.
(13) В качеството си на работодател има пълно право да изисква отговорност от лицата, които нарушават или не изпълняват задълженията си по здравословни и безопасни условия на труд, като предприема административни мерки съгласно КТ.
Чл. 12. Задължения, отговорности и права на Органа по безопасност и здраве при работа в ПГМЕТ, гр. Пазарджик:
(1) Осъществява от името на директора координация и контрол в работата по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в ПГМЕТ, гр. Пазарджик.
(2) Изготвя План на дейностите по ЗБУТ от превантивни мерки и методи за осигуряване и подобряване нивото на защита на работещите и учениците в ПГМЕТ гр. Пазарджик.
(3) Разработва, контролира провеждането и регистрира всички видове инструктажи на територията на ПГМЕТ, гр. Пазарджик съгласно изискванията в Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г. за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж

на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
(4) Периодично информира директора на ПГМЕТ, гр. Пазарджик за състоянието на условията по безопасност и здраве, както и за изпълнението на поставените задачи, заповеди и предписания.
(5) Проучва и планира необходимостта, и своевременно заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗБУТ пред финансиращите органи.
Чл. 13. Задължения, отговорности и права на Заместник-директорите:
(1) Организират запознаването на учениците, педагогическия персонал, непедагогическия персонал и родителите с настоящия Правилник за осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд в ПГМЕТ, гр. Пазарджик, както и негови последващи актуализации.
(2) Контролират прилагането и спазването на настоящия правилник и действащите норми по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана.
(3) Организират провеждането на щателен преглед на цялата база преди започване на новата учебна година, поддържането на реда и хигиената на територията на ПГМЕТ, гр. Пазарджик.
(4) Не допускат възлагането на несвойствени дейности на ученици, учители и непедагогически персонал.
(5) Осигуряват цялостно и правилно провеждане на инструктажите и обучението по безопасност, хигиена на труда и противопожарна безопасност.
(6) Заместник-директорите по УПД и по АСД разработват Правилник за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в ПГМЕТ, гр. Пазарджик.
(7) Заместник-директорът по АСД води и съхранява документацията с констатации, предписания и нареждания на контролните органи по безопасни условия на труд, противопожарна безопасност, гражданска защита, инспекцията по труда и др.
(8) Заместник-директорите по УПД и по АСД разработват и актуализират План за действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари в ПГМЕТ, гр. Пазарджик, както и:
- План за действие на личния състав за гасене на пожари и ликвидиране на аварии в ПГМЕТ, гр. Пазарджик ;
- План за осигуряване на пожарна безопасност при текущи ремонти, реконструкции, преоборудване и строително-монтажни работи в ПГМЕТ, гр. Пазарджик;
- План за евакуация на работещите и пребиваващите лица при пожар и авария в ПГМЕТ, гр. Пазарджик.
- План за работа през зимния сезон и при усложнена зимна обстановка в ПГМЕТ, гр. Пазарджик;
- План за работата на щаба за защита при бедствия, аварии и катастрофи към ПГМЕТ, гр. Пазарджик;
(9) Заместник-директорът по учебна дейност организира провеждането на тренинги по гражданска защита, съгласно действащите наредби и предписания на специализираните институции.
Чл. 14. Задължения, отговорности и права на педагогическите специалисти:
(1) Носят отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебни занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.

(2) Следят за здравословното състояние на учениците и контролират спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.
(3) Контролират спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда при работа с материали и съоръжения в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота на учениците.
(4) Класните ръководители в началото на учебната година извършват начален инструктаж за здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд на учениците (срещу подпис) в Книга за инструктаж по безопасност и здраве по утвърден от Директора начален инструктаж, включващ и Раздел III от настоящия правилник: Ученици - задължения, забрани и права.
(5) Класните ръководители извършват два пъти през учебната година периодичен инструктаж за здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд на учениците (срещу подпис) в Книга за инструктаж по безопасност и здраве по утвърдена от Директора инструктаж.
(6) Начален и периодичен инструктаж се извършва от педагогическите специалисти по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование, физическо възпитание и спорт, информатика и информационни технологии, учебна и производствена практика.
(7) Изброените в ал.6 педагогически специалисти, съставят и съгласуват с Заместник - директора по АСД, и поставят на видно място в съответния кабинет Инструкция за безопасни условия на обучение по съответния предмет.
(8) Новопостъпили ученици се инструктират в първия учебен ден в училище, от съответния класен ръководител.
(10) Педагогическите специалисти са длъжни да наблюдават системно работата на учениците и в случай на нарушаване на правилата на безопасност да вземат незабавни мерки и да уведомят училищното ръководство.
(11) Педагогическите специалисти са длъжни да използват всички електроразпределителни устройства съобразно изискванията на безопасността и хигиената на труда. Забранява се използването на неизправни електрически уреди. Във всички случаи при откриване на повреди в електронното оборудване, измервателни уреди, усещане на специфична миризма, дим, нагряване на проводници и др. е необходимо да се изключи напрежението и да се уведоми заместник -директора по АСД. Да не се извършват самоволно ремонтни работи!
(12) Педагогическите специалисти спазват правилата за безопасност на движението в района на училището.
(13) Педагогическите специалисти се грижат за безопасността си в училище - при работа с химични вещества, с високо напрежение, с електронни уреди и др. Не оставят без наблюдение включени в електрическата мрежа уреди и работят съгласно техническата характеристика на съответния уред.
Чл. 15. Учителите по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование носят отговорност за съблюдаване правилата на техниката на безопасност при провеждане на демонстрации и лабораторни дейности.
(1) Преди изпълнение на лабораторни дейности и лабораторен практикум учителите по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно

образование са длъжни да посочат конкретните изисквания, свързани със спецификата на упражнението, предупреждават за възможни нещастни случаи.

Чл. 16. Педагогическите специалисти по компютърни науки са длъжни да провеждат обучението на учениците по предварително утвърдената учебна програма и при спазване на изискванията към техническите средства.

(1) Педагогическите специалисти по компютърни науки преди започване на обучението са длъжни да запознаят учениците, които обучават, с изискванията за техническа безопасност при провеждане на занятията и да им проведат съответен инструктаж.

(2) Педагогическите специалисти по компютърни науки отговарят за опазването и съхранението на техниката в поверения им компютърен кабинет и правилната работа с нея.

(3) В случай на повреда или неизправност на техническите средства по време на учебните занятия, педагогическият специалист е длъжен незабавно да съобщи за това на РНИКТ и да го отрази във въведения за целта дневник.

(4) След приключване на учебните занятия в компютърната зала преподавателят трябва да провери състоянието на наличната техника, изключи от електрическата мрежа всички компютри и електрическото захранване, затвори всички прозорци, заключи вратите на помещението.

Чл. 17. При провеждане на учебна и производствена практика:

(1) Педагогическите специалисти по учебна и лабораторна практика:

1. Спазват правилата на техниката на безопасност при провеждане на учебните часове с оглед осигуряване безопасността на учениците.
2. Инструктират учениците в началото на всеки учебен срок за безопасни и здравословни условия на обучение, възпитание и труд в лабораториите и работилниците.

(2) Когато производствената практика се провежда в производствени предприятия, ръководствата на училището и предприятието сключват договор за условията при провеждането на производствената практика в тези предприятия.

(3) По време на трудово и производствено обучение не се допускат ученици до самостоятелна работа без наблюдението на педагогически специалист или работник специалист.

Чл. 18. Ръководителите на екскурзии са отговорни за съблюдаване правилата на техниката на безопасност за опазване живота на учениците, спазвайки Наредба за детските и ученически туристически пътувания, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование от 27.12.2016 г.

Чл. 19. Училищният психолог и педагогическият съветник организират и провеждат превантивни възпитателни дейности за предпазване на учениците от негативни прояви, следствие влиянието на неблагоприятни фактори. Диагностичната, консултантска и посредническа дейност на училищния психолог и педагогическия съветник трябва да е насочена към проучване и подпомагане на психичното развитие и здраве на учениците.

РАЗДЕЛ III
УЧЕНИЦИ – ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ЗАБРАНИ И ПРАВА

Чл. 20. Учениците са длъжни:

(1) Да изслушват внимателно инструктажа и да участват във всички форми на обучението и възпитанието по безопасност и хигиена на труда, които се провеждат от педагогическите специалисти.
(2) Да се разписват за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасност и се задължават най-стриктно да ги спазват.
(3) Да се включват в занятията по защита от бедствия, аварии и катастрофи, противопожарна защита, първа помощ и безопасност на движението, които се провеждат по утвърден график.

Чл. 21. На учениците е строго забранено:
(1) Самоволно да извършват поправки на ел. уреди, инструменти, ел. инсталации, контакти, ключове, мебели и др.
(2) Внасянето в сградата на училището на алкохол, наркотични вещества, запалителни и взривни материали, оръжие, опасни средства и химикали (бомбички, патрони, пирати, киселини, основи, живак, фосфор).
(3) Сваляне на прозорците и парапетите и надвесване над тях.
(4) Влизането в кабинети, лаборатории в неучебно време без знанието на преподавателя.
(5) Пушенето в сградата на училището, училищния двор и прилежащите тротоари.
(6) Тичането по коридорите, в класните стаи и кабинетите.
(7) Карането на ролери, скейтборд, велосипеди, електрически тротинетки и мотопеди на територията на училището.
(8) Палене на огньове от отпадъци и други материали в двора на училището.
(9) Ползването на мобилни устройства по време на учебните занятия.
(10) Да ползват противопожарните уреди (пожарогасители, кофпомпи и др.).

При констатирано нарушение се предприемат мерки съгласно разпоредбите в Правилника за дейността на училището.

Чл. 22. При провеждане на екскурзии на учениците се забранява:
(1) Навеждането през прозорците на превозните средства, качването и слизането по време на движение, хвърлянето на предмети и др.
(2) Пушенето, употребата на алкохол и наркотични вещества.
(3) Катеренето по дървета, движението по неосигурени маршрути.
(4) Навеждането през прозорци, тераси, перила на хотели, туристически бази и др.
(5) Къпането във водни басейни, неосигурени със спасители и без разрешението на ръководителя.
(6) Закупуването и храната от улични търговци.
(7) Контактите с непознати лица в отсъствието на ръководителя на групата.
(8) Учениците се задължават стриктно да спазват указанията на ръководителя на екскурзията.
(9) Учениците се задължават да спазват правилата на култура на поведение при пътуване в обществения транспорт.

Чл. 23. Основни задължения на учениците по време на учебна и лабораторна практика
1. Учителят не допуска да работят ученици в кабинета, ако не са инструктирани за съответното занятие.

2. Преди започване на работа всички чанти, учебници и други излишни предмети се отстраняват от работната маса. Оставят се само необходимите уреди, апарати и учебната тетрадка.
3. На свързана схема се подава напрежение само с разрешение на учителя и в негово присъствие.
4. Коригирането на връзка в схемата, смяната на измервателен апарат или друг елемент да се извършва при изключено захранващо напрежение.
5. Не се допуска допиране до въртящите се части на машините или на изолирани тоководещи елементи, когато схемата е под напрежение.
6. За всяка забелязана неизправност в работата на апарати, машини и стендове да се съобщава веднага на учителя.
7. При измерване с преносими уреди и използване на подвижни лампи да се проверява предварително състоянието на изолацията на проводниците и накрайниците.
8. Не се допуска прекарване на проводници през проходите между работните места при свързването на схемите.
9. Не се допуска сваляне на предупредителните табели и на защитните прегради на въртящите части на машините.
10. В случай на поразяване от електрически ток или получаване на травма незабавно да се изключи напрежението и да се уведоми учителят, а при нужда – и мед. сестра.
11. Строго да се спазват инструкциите на учителя в кабинета.
12. Учителят напуска кабинета последен, след проверка изправността на апаратите, машините, стендовете и инструментите за осигуряване на безопасното му състояние.

Чл. 24. Учениците имат следните права:

(1) Да се консултират и при необходимост да получат помощ от медицинския специалист в училище;

(2) Да се консултират с училищния психолог, относно въпроси касаещи психичното им здраве и развитие.

(3) Да получават актуална информация относно предприетите мерки за осигуряване на безопасни условия на обучение и възпитание в ПГМЕТ, гр. Пазарджик.

РАЗДЕЛ IV
ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ, ЛАБОРАТОРИИ, ФИЗКУЛТУРЕН САЛОН И ФИЗКУЛТУРНА ПЛОЩАДКА

Чл. 25. За осигуряване на безопасна работа в кабинета по химия и опазване на околната среда и физика и астрономия е необходимо:

(1) Химическите реактиви да се съхраняват в метален шкаф, който се заключва. Киселините, основите и другите реактиви се съхраняват отделно.

(2) Всички реактиви следва да се съхраняват в пластмасови, стъклени или керамични съдове, затварящи се плътно. На съдовете трябва да са залепени етикети с названието и концентрацията на веществото. На отровните вещества се поставя надпис „отрова“, а на горящите „огнеопасно“.

(3) При разреждане на киселини трябва да се налива във водата, а не обратно. Наливането в съдовете на концентрирани разтвори трябва да става на тънка струйка.

(4) Забранено е изливането на химични реактиви, непригодни за по-нататъшна употреба, в канализацията.
(5) Категорично се забранява учениците да работят с концентрирани киселини и разтвори на разяждащи основи.
(6) Необходимо е в кабинета да има запас от неутрализиращи вещества, в случай на попадане на киселини или основи върху кожата на човека или дрехите.
(7) Лесно възпламеняващи се течности (етер, бензин, ацетон) не бива през време на провеждане на опити да се поставят до нагреватели, които могат да предизвикат възпламеняването им. Преливането на тези течности трябва да става над специална кювета, като не се допуска разливането им. При работа с такива течности не бива да се пуши, да се пали кибрит или запалка.
(8) При разливане на етер, бензин или други лесно запалими течности в лабораторията да се загасят всички нагревателни уреди и спиртни лампи, а помещението да се проветри.
(9) Категорично се забранява използването на бензин като гориво.
(10) Не бива да се пали спиртна лампа от друга горяща спиртна лампа. За избягване на взрив не се допуска изгаряне на спирта повече от 2/3 от обема на съда. Спиртните лампи да не се гасят чрез духане, а само с капачките им.
(11) В химическите лаборатории се оборудва аптечка с необходимите медикаменти за оказване на помощ при необходимост.
(12) Преди използване на ел. уреди е необходимо старателно запознаване с описанието им и преди да се включи да се провери съответства ли напрежението в мрежата на това, за което е предназначен уредът.
(13) Уредите, използвани от учениците, трябва да имат ограничаващи устройства, изключващи възможността за поразяване от ел. ток.
(14) При свързване на ел. вериги съединителните проводници трябва да бъдат гъвкави, добре изолирани, с накрайници. Сечението на проводниците трябва да съответства на големината на тока, течащ през тях.
(15) Инструментите, използвани в ел. монтажните работи, трябва да имат изолирани ръкохватки.
(16) Наличието на напрежение във веригата може да се проверява само с уреди, а не по физиологичното му действие.
(17) С цел избягване на поразение от статично електричество всички кондензатори веднага след опитите се разреждат.
Чл. 26. За осигуряване на безопасна работа в компютърните кабинети е необходимо:
(1) При работа с компютрите учениците трябва да са разположени на разстояние 0,50–0,70 м от екрана, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40–0,50 м.
(2) При работа с компютрите се изисква учениците да стоят изправени на столовете, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работа с клавиатурата и мишката.
(3) Не се разрешава провеждане на две последователни занятия без осигуряване на активна почивка между тях от 10–15 мин.
(4) При работа в компютърната зала учениците трябва да внимават за опасности, свързани с неизправности в ел. инсталацията (оголени кабели, повредени контакти, ел.

ключове, щепсели и др.) и при откриването на такива да предупреждават незабавно преподавателя, без да правят опит да ги поправят.
(5) При движение в залата учениците да не се допират до захранващите кабели на компютрите и друга техника, както и до кабелите на компютърната мрежа.
(6) Компютрите и останалата техника в залата се включват само след разрешение на преподавателя.
(7) При влизане в залата учениците са длъжни да изчакат напускането ѝ от тези, за които занятията са приключили.
(8) Поради наличието в залата на ел. инсталация по работните маси се забранява внасянето на напитки и течности.
Чл. 27. За осигуряване на безопасна работа в лабораториите и учебните работилници е необходимо:
1. Да не се играе с електрическите системи и елементи.
2. Да не се влиза в кабинета без разрешение от преподавателя.
3. Да се работи само с работно облекло.
4. Да не се пускат и пипат машините без присъствие на учителя.
5. Работното място се почиства само при спрени машини и агрегати.
6. Абсолютно се забранява игра с инструменти в учебния кабинет.
7. Преди всяка нова задача се прави допълнителен конкретен инструктаж.
8. Работното място се оставя винаги в почистено състояние.

Чл. 28. За осигуряване на безопасните условия във физкултурния салон и физкултурната площадка е необходимо:
(1) Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
(2) Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
(3) Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части (винтове, обтегачи и др.).
(4) Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намалят удара при отскок от уреди или от евентуални падания.
(5) Да се осигурят средства за увеличаване на триенето между контактните части на тялото и уреда.
(6) Ръководителят на упражнението трябва да оказва помощ при изпълнението на трудните моменти от упражнението и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити /прескочи, отскочи и др./.
(7) Абсолютно необходимо е да се следи за физическото и психическо състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното да не се изисква изпълнение на трудните елементи.
(8) Физкултурната площадка трябва да бъде постлана с масивна настилка, да бъде с намалена твърдост, за да не се допускат наранявания и травми при евентуални падания.
(9) Баскетболните табла и хандбалните врати трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизирани с тежести.
(10) Трапецовете за скачане трябва да бъдат дълбоко разкопани.
(11) При хвърляне на уреди строго се забранява да се съблюдава да няма хора на мястото около попадението или периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснатият уред.

(12) Да не се използват физически износени уреди, криещи опасност от нараняване.

РАЗДЕЛ V
САНИТАРНО-ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

Чл. 29. В класните стаи и кабинетите трябва да се поддържа постоянна температура, като не се допускат колебания по-големи от 5°–6° С.

Чл. 30. В междучасията да се осигурява неколкократна обмяна на въздуха в учебните помещения.

Чл. 31.В кабинетите и класните стаи да се съблюдават действащите норми за осветление.

Чл. 32. Прозорците, осветителните тела и филтрите на климатиците да се почистват най-малко веднъж месечно.

Чл. 33. За лабораториите и кабинетите да се следи за задължителни санитарните норми за шум и вибрации.

Чл. 34. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират разделно, на определените за целта места.

Чл. 35. Кабинетът на медицинския специалист да бъде оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.

Чл. 36. Да се поддържат в добър вид и съгласно приетите санитарно-хигиенни изисквания съблекалните и тоалетните помещения.

Чл. 37. Постоянно наблюдение и поддръжка на водопроводната и топлопроводната инсталация, канализационната система се осъществяват под прякото ръководство на ЗДАСД.

РАЗДЕЛ VI
ПРОТИВОПОЖАРНА И АВАРИЙНА БЕЗОПАСНОСТ

Задължения на педагогическия, административния и помощния персонал

Чл. 38. Учителите, служителите и работниците в ПГМЕТ са длъжни да се запознаят с:

1. План за евакуация на работещите и пребиваващите лица при пожар и авария в ПГМЕТ, гр. Пазарджик.
2. План за действие на личния състав за гасене на пожари и ликвидиране на аварии в ПГМЕТ, гр. Пазарджик.
3. План за осигуряване на пожарна безопасност при текущи ремонти, реконструкции, преоборудване и строително-монтажни работи в ПГМЕТ, гр. Пазарджик.
4. Инструкция за пожарна безопасност на територията на ПГМЕТ, гр. Пазарджик.

Противопожарни изисквания към учебните кабинети, лаборатории и работилници

Чл. 39. На територията и в помещенията на училището да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.

Чл. 40. Евакуационните изходи трябва да бъдат поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително-технически норми.

Чл. 41. В кабинетите масите и столовете трябва да са разположени така, че изходите да бъдат свободни.

Чл. 42. Системно да се прави проверка на изправността на ел. инсталации и съоръжения. Да не се допускат ел. искри, къси съединения и прегряване на ел. мрежа.
Чл. 43. Вратите, определени за евакуация, трябва винаги да са свободни от всякакви материали. При необходимост не допуска да бъдат заключвани. За осигуряване на бързо отключване трябва да има комплект ключове за евакуационните врати. Единният комплект ключове трябва да бъде на определено място, известно на всички от персонала.
Основни правила за използване на различни средства за гасене на пожари и запалвания
Чл. 44. Гасене на твърди горими материали да се използват вътрешни пожарни кранове и кофпомпи.
Чл. 45. За гасене на запалими и горими течности да се използват пожарогасители с въглероден диоксид или прахови пожарогасители.
Чл. 46. При запалване на електрически инсталации, апарати и съоръжения трябва незабавно да се изключва напрежението. При невъзможност за изключване да се гаси само с пожарогасители с въглероден диоксид.

РАЗДЕЛ VI
ПРОТИВОПОЖАРНА И АВАРИЙНА БЕЗОПАСНОСТ
VI.1. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ, АДМИНИСТРАТИВНИЯ И ПОМОЩНИЯ ПЕРСОНАЛ.

Чл. 37. Учителите, служителите и работниците в ПГМЕТ, гр. Пазарджик са длъжни да се запознаят с Плана за евакуация на ученици, учители, служители и имущество в случай на пожар, стихийни и природни бедствия в ПГМЕТ, гр. Пазарджик.

РАЗДЕЛ VII
ИНСТРУКЦИИ

VII.1. ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ В КОМПЮТЪРНИТЕ КАБИНЕТИ НА ПГМЕТ, ГР. ПАЗАРДЖИК

I. Общи условия

1. Пред компютъра да се седи удобно, без напрежение на тялото.
2. Дисплеят да бъде на нивото на очите. Разстоянието между очите и дисплея да е минимум 500 мм, между очите и клавиатурата — минимум 450 мм.
3. Мониторите да се нагласяват така, че да няма отблясъци и отражения.
4. В междучасията да не се гледа в мониторите, за да отпочиват очите. Да се спазва изискването: 1 учебен час работа, 10 - 15 мин. почивка.

II. Организация на работата

1. В компютърните кабинети се влиза само в присъствието на преподавателя по информатика и информационни технологии, отговарящ за кабинета.
2. Напускането става организирано след приключване на занятието или с разрешение на водещия занятието.
3. При влизане и излизане от кабинетите, водещият занятието трябва да провери наличието на всички компютри и периферни устройства.

4. Внасянето и използването на компютри и устройства в допълнение на инсталираните в помещението става след разрешение на водещия занятието и РНИКТ.
5. Незабавно се уведомява съответният преподавател или техническия персонал при:
   - мирис на изгоряло, повишен шум от работещ компютър, размазано или трептящо изображение на дисплея;
   - неизправни компютри;
   - липса на компютри или елементи от конфигурацията им;
   - всяка необичайна ситуация.

III. Забранени във всички компютърни кабинети действия:
   - разглобяване на устройства с каквато и да било цел;
   - включване и изключване на кабели и интерфейси;
   - промяна в конфигурацията на компютрите и размяна на компонентите им;
   - промяна на общото разположение на техниката и мебелировката;
   - пушене;
   - консумацията на храни и напитки, както и внасянето им във форма, позволяваща консумация;
   - внасяне на обемисти предмети и багаж, на силно миришещи, дразнещи и опасни предмети и вещества.

IV. Действия при възникване на опасност

1. При възникване на опасност незабавно се уведомява съответният преподавател и се изпълняват неговите инструкции.
2. При авария или инцидент с компютър първото и задължително действие е изключването му чрез изваждане на захранващия кабел от контакта.
3. При пожар и наличие на пожарогасител, той се ползва незабавно от намиращите се в помещението.

V. Действия при евакуация

При необходимост от евакуация, помещението се напуска бързо, но без паника:
   - първи напускат намиращите се най-близо до изхода;
   - оказва се помощ на хора със затруднено придвижване;
   - изнасят се внимателно хората, в невъзможност да напуснат сами;
   - спазват се указателните табели за най-близкия авариен изход.

VII.2. ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ В КАБИНЕТА ПО ХИМИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА / ФИЗИКА И АСТРОНОМИЯ В ПГМЕТ, ГР. ПАЗАРДЖИК

1. Обучението по химия и опазване на околната среда и физика и астрономия се провеждат в кабинети с хранилище, снабдени с апаратура и учебни пособия, необходими за провеждане на опити и онагледяване на преподавания материал.
2. За безопасното протичане на учебните занятия носи отговорност учителят, както и всеки ученик носи персонална отговорност след запознаване с инструктажа.
3. Всеки ученик има свое работно място, което пази и за което носи отговорност.
4. Учениците са длъжни да спазват съзнателно и отговорно правилата по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана.

5. За избягване на аварии и злополуки с електрически ток, учениците са длъжни да спазват стриктно указанията по електробезопасност.
6. Да се работи само с напълно проверени и изрядни уреди, като стриктно се спазват указанията на учителя.
7. Забраняват се всякакъв вид опити за отваряне, настройка и ремонт на електроуреди, апарати, устройства и поправки на захранващите ги кабели.
8. Абсолютно е забранено заливането с вода на електроуреди, апарати, съоръжения или техните командни органи.
9. Работа с уредите да се започва само след обстойно проведен инструктаж за правилните и безопасни начини на експлоатация.
10. При възникване на някакви неясноти от опита, работата веднага се прекратява по съответния начин и се иска съвет от преподавателя.
11. Забранено е на учениците да опитват на вкус веществата и да ги пипат с ръце.
12. Миризмата се установява чрез внимателно навяване на парите с ръка към носа.
13. Забранено е на учениците да използват неизправни съдове.
14. Забранено е на учениците да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце.
15. При отливане на течности, етикетът на реактивното стъкло трябва да бъде към дланта.
16. Наблюдението на опитите става отстрани, а не през отворите на съдовете.
17. Спиртната лампа се пали само с кибрит и не се разнася запалена.
18. Спиртната лампа се гаси само с помощта на капачето, а не по друг начин.
19. При нагряване отворът на епруветката се насочва встрани от извършващия експеримента и околните.
20. С киселини и основи се работи много внимателно. Не бива да попадат върху лицето, очите, кожата или дрехите. Ако това се случи, към поразеното място се насочва силна струя вода и веднага се уведомява преподавателя.
21. При разреждане на киселини, киселината се налива във водата, а не обратното.
22. Не се разрешава правенето на нови, непознати опити без разрешение на преподавателя.
23. Забранено е на учениците да изнасят извън кабинета химически вещества.
24. Забранява се на учениците да внасят храна в кабинета и да се хранят в химическата лаборатория.
25. Учениците са задължени да спазват безупречен ред и чистота в кабинета по химия и всички правила за качествено и безаварийно провеждане на опитите в учебния процес.
26. След приключване на учебния час, всеки ученик е длъжен да остави работното си място в изряден вид.
27. При инцидент в кабинета / лабораторията се обърнете незабавно към учителя.

VII.3. ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ В ЛАБОРАТОРИИТЕ И РАБОТИЛНИЦИТЕ

УЧЕНИЦИТЕ СА ДЛЪЖНИ:

1. Да изслушват внимателно инструктажа и всички други форми на обучение по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана, които се провеждат от учителите по учебна и лабораторна практика.
2. Да се разписват в книгите за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията за безопасност и се задължават най-стриктно да ги спазват.
3. Строго да спазват разпоредбите по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана и правилата за вътрешния ред и поведение в ПГМЕТ, гр. Пазарджик, като изпълняват дадените им указания в това направление. Да поддържат образцов ред, чистота и висока култура на работното си място.
4. Да ползват задължително обикновеното и специално работно облекло и личните предпазни средства, които се полагат.
5. Преди започване на работа или дейност да огледат внимателно работното си място и при забелязване на най-малки неизправности или несъответствия, веднага да уведомяват преподавателя.
6. През време на своята дейност да изпълняват с голямо внимание и само определената работа. Всяко разсейване, отклоняване на погледа, разговори и други, могат да доведат до трудови злополуки и нещастни случаи. Това особено важи за дейности, при изпълнението на които се ангажират по двама и повече ученици. В такива случаи ученикът, който трябва да включва машината, апаратурата или съоръжението, се задължава да даде сигнал.
7. Преди да напуснат работните си места, да предадат инструментите си почистени и в пълна изправност.
8. При включване на електрически машини и уреди, да се избира подходящ контакт, най-близко стоящия, за да не се подлага кабела на механични повреди.
9. В междучасията кабинета задължително да се проветрява.
10. Забранява се посягане към съучениците с остри и режещи инструменти и приспособления.
11. При работа с лесно запалими течности /разредители, ацетон/ учениците да бъдат много внимателни и да работят под наблюдение на учителя.
12. Да не предприемат по своя инициатива определена работа, с която не са запознати добре и за всяка нова работа да изискват инструктаж от учителя.

VII.4 ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ФИЗКУЛТУРНИЯ САЛОН И СПОРТНИТЕ ПЛОЩАДКИ НА ПГМЕТ, ГР. ПАЗАРДЖИК

1. В часовете по физическо възпитание и спорт, учениците се задължават:

- Да участват със спортен екип;
- Да не носят гривни, пръстени и колиета;
- Да участват само ако са в добро здравословно състояние;
- Да изпълняват бързо и точно разпорежданията на учителя;
- Да се разгряват преди занимания с физически упражнения и игри;
- Да играят на уреди само по изричното нареждане на учителя, след необходимите обяснения, обезопасяване на уредите и осигуряването на пазещ ученик или учител;
- Да спазват създадената организация за работа в часа.

3. На учениците се забранява:
- Да влизат във физкултурния салон без разрешение на учителя;
- Да се катерят по баскетболните конструкции на двора и в салона, а също и върху хандбалните и футболните врати на двора;
- Да използват саморазправа при решаването на споровете помежду им;
- Да напускат спортната площадка или салона без разрешение на учителя;
- Да се борят и гонят из съблекалните и коридора
- Да рушат училищната собственост, което може да доведе до опасност за тяхното здраве и живот - счупени прозорци, повреда на ел. контакти, лампи и ключове).

VII.5. ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНИТЕ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА ИНСТРУМЕНТАЛЧИК И ДЪРВОДЕЛЕЦ В ПГМЕТ, ГР. ПАЗАРДЖИК

През време на работа работникът е длъжен да изпълнява следното:

1. Да работи с установените лични предпазни средства.
2. Да не отвлича вниманието си с други неща и лица.
3. Да извършва производствените операции по указания му безопасен начин.
4. Да не допуска да се пуши в работилницата.
5. При извършване на ел. монтажни работи да се използват уреди с изолирани ръкохватки.
6. Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяване да се проверят най-малко два пъти в годината.
7. Да не се пипат открити тоководещи части.
8. При евентуално запалване на електрическата инсталация, апарати или съоръжения незабавно да се изключи напрежението, да се гаси само с пожарогасители с въглероден диоксид.
9. Всички неизправности по инсталациите, повредите на материално-техническата база засягащи безопасността и здравето на учениците, учителите и служителите в ПГМЕТ, гр. Пазарджик да се отстранят навреме. Ако това е невъзможно се спират от експлоатация или се ограничава достъпа до съответното място.

VII.6 ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА ЧИСТАЧИТЕ В ПГМЕТ, ГР. ПАЗАРДЖИК

1. Почистването на стъклата на прозорците, на перилата да става с особено внимание, като навеждането навън е минимално.
2. При подготовката на дезинфекционните разтвори, поставянето на хлорна вар да се спазват точните съотношения, посочени от медицинското лице, с цел предотвратяване на инхалирането на отровни газове / хлор и др./.
3. При работа с препарати като кислол, кислин, белина да се работи с гумени ръкавици и да се поставя марлена превръзка на устата.
4. Почистването на сняг, лед в района на училището да става с подходящо облекло и обувки, за да се избегнат навяхвания и счупвания.
5. При хигиенизирането двора и районите около училището отпадъците да се селектират и изхвърлят на определените за това места.

6. С цел намаляване на пожарната опасност и избягване замърсяването с отровни вещества отделени при горенето, строго е забранено изгарянето на отпадъците на територията на ПГМЕТ, гр. Пазарджик.

VII.7 ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА АДМИНИСТРАТИВНО - ТЕХНИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ В ПГМЕТ, ГР. ПАЗАРДЖИК

1. При работа с компютър трябва разстоянието от монитора да е 0,50 м - 0,70 м, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 м - 0,50 м.
2. При работа с компютрите трябва да се стои изправен на стола, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работа с клавиатурата и мишката.
3. На всеки час непрекъсната работа с компютър се препоръчват 15 мин. почивка.
4. При работа трябва да се внимава за опасности свързани с неизправности в ел. инсталацията и при откриване на такива да се предупреди електротехника без да се прави опит да ги поправят.
5. Забранява се включването на отоплителни уреди извън специално оборудвани за тази цел пожаробезопасни места.

Цонка Симеонова …….
Директор на ПГМЕТ, гр. Пазарджик

Лена Божкова ……
Председател на СО на СБУ към КНСБ

Иван Георгиев ……..
Председател на СО на КТ „ПОДКРЕПА“

Инж. Стефани Тасева ……..
Председател на СО на НУС към КНСБ